

Häst

Sadelns tryck på hästens rygg

Publicerat: 2010-12-12

Hur en ryttare belastar hästens rygg beror på flera olika saker. Vilken gångart hästen går i, hur sadeln ligger och vilken typ av padd du använder påverkar trycket på hästens rygg.

På Häst 2008 i Västerås berättade veterinär Lars Roepstorff om den forskning SLU påbörjat angående sadelns inverkan på hästens rörelser.

– Anledningen till att SLU blivit inkopplade är för att mätningen ska bli så objektiv som möjligt eftersom det i sadelvärlden råder väldigt mycket tyckande och tänkande, förklarar Lars.

Känslig vojlock

Mätningarna av trycket som sadeln ger på hästens rygg mäts genom att en tryckkänslig vojlock läggs mellan sadeln och hästens rygg.

– Tanken är att resultatet av vår pågående forskning så småningom ska kunna användas vid sadelproblem, ridning och ryggproblem, säger Lars.

Störst tryck i framkant

Ett problem med den tryckkänsliga vojlocken är att den inte kan mäta om trycket kommer uppiifrån eller sidwärts, den kan bara registrera tryck generellt.

– Det som mätningarna visar så här långt är att trycket alltid är som störst fram på sadeln och att det sedan minskar successivt bakåt.

Gångarter påverkar olika

I skritt är hästens rygg relativt rörlig, den är mindre rörlig i trav och i galopp är ryggen som mest rörlig. Det medför att ryttarens vikt är dubbelt så stor i trav och fyra gånger så stor i galopp.

– I höger galopp bidrar ryttaren med tryck på höger sida om sadelbommen och i vänster galopp tvärtom, säger Lars.

Padd inte alltid bättre

Lars berättar att de också hunnit med att testa hur bra några olika paddar fungerar ur trycksynpunkt. Mätningarna visade anmärkningsvärt nog att en gel-padd ger mer tryck på hästens rygg och att en skumpadd och ett fårskinn har ungefär samma effekt som att rida helt utan padd.

– Det beror på att en styvare padd ger mer tryckfördelning. Viktigast här är att komma ihåg att en padd aldrig kan kompensera en dålig sadel utan endast hjälpa till en aning, avslutar Lars.

Som hästägare bör du uppmärksamma de första tecknen på att sadeln bidrar till felaktigt tryck på hästens rygg. Dessa kan vara;

- Krull på huden
- Svettefria fläckar under sadeln efter ridning (sadeln kan nämligen trycka så hårt på hästens rygg att porerna som hästen svettas genom kläms ihop).
- Hårfall
- Svullnader
- Sår

En häst med sadelproblem kan också visa det genom att:

- Bli tryckkänslig
- Verka besvärad vid sadling
- Kräva längre uppvärmning för att bli lösgjord
- Visa ovilja att lyfta benen vid t.ex. skoning
- Få stum gång
- Använda frambenen mer än bakbenen vid t.ex. klättring
- Svåra dåligt på träning

En bra sadel ska:

- Tillåta bogfrihet
- Ha lagom bombredd, dvs ej vara för trång eller för vid
- Ha tillräcklig höjd för manken
- Ha en sadeljord som hamnar på rätt ställe
- Ha bra bossor som fördelar tryck och ger bra stöd
- Passa ryttaren

Susanna Martell

Taggord:

[Ridning](#), [Sadel](#)